

SACERDOS.

QUOAD ESSENTIAM.

DEFINITIO. — Sacerdos est Clericus ad offerendum Deo incruentum Sacrificium, aliaque Sacramenta administranda legitime ordinatus. S. HIER. *in epist. ad Nepot.*

Dicitur *Clericus*, vel quia de sorte Domini est, vel quia ipse Dominus est sors, seu hæreditas illius. *Sacerdos* autem appellatur, vel quia sacra docet, ut Magister rerum sacrarum, vel quia est sacer dux, ad cœlum viam qua verbis, qua exemplis ostendens, vel quia sacra dat, id est, SS. Mystra dispensat. *Presbyter* vero vocatur, quia ob munus suum excelsum, eodem, quo seniores, honore ac reverentia dignus est. Porro omnia hæc Sacerdotum officia titulosque breviter complexus est S. Prosper dum dixit, dici non posse, quam sancti debeant esse Sacerdotes, cum ipsi sint, qui velut novi quidam Aarones incensum precum Deo offerant, illius Majestatem placent, justitiæ rigorem impediunt, iram et furorem illius avertant. Cum ipsi per Dei gratiam fiant divinæ voluntatis indices, Ecclesiarum Christi post Apostolos fundatores, fidelis populi ductores, veritatis assertores et defensores, falsorum dogmatum inimici, hæresum flagella, baptizatorum patres, rerum cœlestium præcones, spiritualium confictum duces: honorum operum patroni, alphabetum virtutum, ac fidelium exemplaria. L. II, *de vit. cont.* vi, 2.

DIVISIO. — Dividitur in *simplicem et curatum*. Ille est, qui beneficio simplici, nullam animarum curam annexam habente, gaudet: iste, qui dictam curam sibi commissam habet. Et hic iterum subdividi potest in *Parochum, Decanum, Episcopum, Archiepiscopum, Patriarcham, Cardinalem, Papam*. H. Ser. v, 20.

ACTUS, SEU OFFICIA SACERDOTUM. — Esse *Interpretem et Legatum Dei* juxta illud Apostoli: Pro Christo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamus Deo. Etsi enim sit unus Mediator Dei et hominum Christus Jesus, teste Apostolo, qui dedit semetipsum pro omnibus, quia tamen hic in terris amplius non habitat, Sacerdotes pro se Vicarios substituit; hinc idem S. Paulus dixit: In quo positus sum ego Prædicator et Apos-

tolus (veritatem dico, non mentior) Docteur Gentium in fide et veritate. II. *Tim.* i, 5.

Offerre thymiama orationis per officii divini recitationem, ut Azarias olim Ozia Regi thymiama offerre volenti indicavit, dicens: Non est tui officii, Ozias, ut adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum, hoc est filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad hujusmodi ministerium. (II. *Par.* xxvi, 48.) Id quod potiori jure de Sacerdotibus Novi Testamenti dici potest, de quibus recte Alexander Papa dixit: Ipsi Sacerdotes pro populo interpellant, et peccata populi comedunt, quia suis precibus ea delent atque consumunt. (ALEX. I, q. III, c. *Sacrosanct.*) Aliam adhuc orationis hujus finem et effectum assignavit S. Hieronymus, dicens: Oret Sacerdos Ecclesiæ indesinenter, ut vincat populus, qui sub ipso est, hostes invisibiles Amalecitas, id est, Diabolum, qui assidue bellum movet iis, qui pie volunt vivere in Christo Jesu. (*Dist.* xxxvi, c. *Si quis.*) Quibus tandem tertium effectum superaddit S. Chrysostomus his verbis: Præsent Sacerdotes orationibus nostris ob eam rem, ut populi orationes, quæ infirmiores per se sunt, validiores illas complexa, simul in cœlum evehantur. Ho. lxxix, ad *Populum*.

SS. *Missæ sacrificium offerre, aliaque Sacramenta administrare*: ut S. Paulus indicavit, dum dixit: Sic nos existim homo, ut Ministros Christi, et dispensatores Mysteriorum ejus. (I. *Cor.* iv, 1.) Hinc S. Thomas ait, proprium Sacerdotis officium esse, esse Mediatorem inter Deum et homines, in quantum scilicet divina populo tradit, unde dicitur Sacerdos, quasi sacra dans. (II. p. q. xxii, art. 1.) Ob quam causam S. Paulus dixit: Omnis Pontifex assumptus pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. HEB. III, 1.

EX S. SCRIPTURA.

QUALITAS. — Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. JOAN. xx, 21.

Sacerdotes tui induantur justitiam, et Sancti tui exultent. Sacerdotes ejus induam salutari, et Sancti ejus exultatione exultabunt. Ps. cxxxix, 8 et 16.

Sancti erant Deo suo, et non pollutum nomen ejus: incensum enim Domini, et patres Dei sui offerent, et ideo sancti erant. L. xxxi, 6.

Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite tangere: exite de medio ejus, mundamini, qui fertis vasa Domini. Is. lxi, 11.

Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum; sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut ministros Dei, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis. II. *Cor.* vi, 3.

Si quis mihi ministrat, me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus erit. JOAN. xii, 26.

Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliavit sibi per Christum, et dedit nobis ministerium reconciliationis. II. *Cor.* i, 18.

Sic nos existimeto homo, ut ministros Christi, et dispensatores Mysteriorum ejus. I. *Cor.* iv, 1.

Oportet ergo Episcopum (quidni et alium quemvis Sacerdotem) ? irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, pudicum, hospitem, doctorem, non violentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum, suæ domui bene præpositum, filios (saltem spirituales) habentes subditos cum omni castitate. Si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ Dei diligentiam habebit? I. *Tim.* iii, 1.

Talis enim decebat (et etiamnum deceat) ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior cœlis factus, qui non habet necessitatem quotidie prius pro se hostias offerre, deinde pro populo. HEB. vii, 26.

Labia Sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est. MALACH. vii, 7.

Oculi ejus sicut columbæ super rivus aquarum, quæ lacte sunt lotæ, et resident juxta fluentia plenissima. *Cant.* v, 12.

Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis; Mercenarius autem, et qui non est Pastor, et cujus oves non sunt propriæ, videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit, et lupus rapit, et dispergit oves. JOAN. x, 11.

Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus S. posuit Episcopos (et Pastores) regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. *Act.* xx, 28.

Labora sicut bonus miles Christi. Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus, ut ei placeat, cui se probavit. II. *Tim.* ii, 3.

Solicite cura teipsum, probabilem exhibete Deo, operarium inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis. Profana autem et vaniloquia devita, multum enim proficiunt ad impietatem. *Ibid.* 15.

Pascite, qui in vobis est, gregem Dei; non coacte, sed spontaneæ, secundum Deum; neque turpis lucri gratia, sed voluntarie, neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo. I. *Petr.* v, 2.

Eritis mihi sancti, qui sanctus sum, ego Dominus, et separavi vos a cæteris populis, ut essetis mei. *Lev.* xx, 26.

Ipsam elegit ab omni vivente, offerre sacrificium Deo, incensum et bonum odorem, in memoriam placare pro populo suo. *Ecl.* xlv, 20.

Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro peccatis. *Hebr.* v, 1.

UTILITAS. — Non habebunt Sacerdotes et Levitæ, et omnes qui de eadem tribu sunt, partem et hæreditatem cum reliquo Israel: Dominus enim ipsa est hæreditas eorum, sicut locutus est illis. DEUT. xviii, 1.

Et suscitabo mihi Sacerdotem fidelem, qui juxta eor meum, et animam meam faciat, et ædificabo ei domum fidelem, et ambulabit coram Christo meo cunctis diebus. I. *Reg.* ii, 35.

Et nunc fratres mei, quoniam estis presbyteri in populo Dei, et ex vobis pendet anima eorum, ad eloquium vestrum corda eorum erigite. JUDITH. vii, 21.

Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos, ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneant, ut, quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. JOAN. xv, 16.

DIGNITAS. — Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates. DAN. xii, 3.

Vos autem genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, ut virtutes annuncietis ejus, qui vos de tenebris vocavit in admirabile lumen suum. I. *Petr.* ii, 9.

Tu es, Domine, qui vitæ, et mortis habes potestatem; qui deducis ad portas mortis, et reducis. *Sap.* xvi, 13.

Videntes autem turbæ timerunt, et glorificaverunt Deum, qui dedit talem potestatem hominibus. MATTH. ix, 8.

Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones, et super omnem virtutem inimici, et nihil vobis nocbit. *LUC. x, 19.*

Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei. *ZACH. II, 5.*

In anima tua time Dominum, et Sacerdotes illius sanctifica. In omni virtute tua dilige eum, qui fecit te, et ministros illius ne derelinquas: da illi partem, sicut mandatum est tibi, primitiarum, et purgationis. *ECCLES. VII, 31.*

Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit. *LUC. x, 16.*

Presbytero humilia animam tuam. *ECCLES. IV, 7.*

Qui bene præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo, et doctrina. *I. TIM. v, 17.*

Nimis honorificati sunt amici tui, Deus: nimis conformatus est principatus eorum. *PS. CXXXVIII, 17, n. 3, 9.*

Omnes quoque primitiæ, quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem pertinent: et quicquid in Sanctuarium offertur a singulis, et traditur manibus Sacerdotis, ipsius erit.

SACERDOS MALUS. — Sacerdotes non dixerunt: ubi est Dominus? et tenentes legem nescierunt me, et pastores prevaricati sunt in me. *JER. II, 9.*

Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi. Erit sicut populus, sic sacerdos. *OSEÆ, IV, 6 et 9.*

Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum: et munus non suscipiam de manu vestra. *MALACH. I, 10.*

Vos autem recessistis de via, et scandalizastis plurimos in lege: irritum fecistis pactum Levi. Propter quod, et ego dedi vos contemptibiles, et humiles omnibus populis, sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem in lege. *IBID. II, 8.*

Pecata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevarunt animas eorum. *OSEÆ, IV, 8.*

O sacerdotes, si nolueritis audire, et si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus exercituum, mittam in vos egestatem, et maleficam benedictionibus vestris, et maledicam illis: quoniam non posuistis super cor. *MALACH. II, 1.*

EX SS. PATRIBUS, ET DOCTORIBUS.

QUALITAS. — Sacerdos quasi communis quidam omnium Pater est; dignum est igitur, ut omnium curam agat, omnibusque provideat, sicut et Deus, cujus fungitur vice. *S. CHRYS. h. vi, in I. TIM. II.*

Ne dum horrescis, quod ad tale ministerium me nitebaris inducere: indutumque sordidis vestibus, Sacerdotum inserere dignitati, cum talem Christus a convivium congregatione separaverit? Splendore etiam vitæ, totum illuminantis orbem, fulgere debet animus Sacerdotis. *Idem, I. IX de Sat.*

Tantum interesse debet inter Sacerdotem, et quemlibet virum probum, quantum inter cœlum, et terram discriminis est. Nihil petulans, ac juvenile agere debet, verum temperantem ubique, ac probe moderatam vitæ rationem præferre. *S. ISIDOR. PELUS. I. II, epist. 203.*

Cum igitur nihil excellentius in hoc sæculo Sacerdotibus, et cum dignitatem eorum oculis demonstramus, ut digne noscamus, quid fuimus, et qui sumus professione, actione potius, quam nomine demonstramus, ut actio respondeat nomini, et nomen cum operibus incidat. *S. AMBR. c. III, de fac. dig.*

O Sacerdotes, si anima cujuslibet justis sedes est Dei, multo magis sedes, et templum Dei vos esse debetis mundum, et immaculatum. *S. AUG. in c. XI Is.*

Cunctos, qui sacri altaris suggestu eminent tantum excellere oportet merito, quantum gradu, et dignitate. Nihil enim in mundo haberi potest indignius, quam si quis ad honorum fastigia sublimatus, meritis sit infimus; quid enim est imperium meriti expers, et vile? quid honorum proderit titulus, ubi ipse defecerit homo? aut quid est dignitas indignis humeris imposita, quam gemmæ moniliaque, luto cœrove superstrata? *SALVIAN. MISSIL. I. II. ad Eccl. Cathol.*

Sit Sacerdos in cogitatione mundus, actione præcipuus, discretus in silentio, utilis in verbis, benignus in omnes, omnia considerans, humilitate honorum socius, justitiæ zelo erga improbos severus. *S. GREG. post. p. I, c. v et seq.*

Sicut ego excedo omnes creaturas, alque ab universis, quæ a me facta sunt, segregata, et vos segregati estote ab omnibus,

qui non sunt sancti, nec Deo dicati; segregati autem non locis, sed affectibus, non regionibus, sed conversationibus. *S. GREG. ho. XI, in Lev.*

Mirum valde est, quod te solo sit Deus tuus contentus, neque velit a'iam præter te hæreditatem habere; tu vero eo non contentus, ad terrenas inhies divitias, et hereditates: sufficit tibi, queso, Deus tuus, sicut tu sufficis Deo tuo. *S. CYPR. in c. XVIII.*

Eum quippe, qui regendos alios suscipit, tanta decet gloria virtutis excellere, ut instar solis, cæteros veluti stellarum igniculos, in suo fulgore obscuret. Debet hujusmodi vitam habere immaculatam, atque compositam, ut omnes in illum, et in ejus vitam, veluti in exemplar aliquid excellens, intueantur. *S. CHRYSOST. ho. x, in I, ad Tim.*

Attendat studiosus sacerdos, ut signum sine significato non ferat; id est, ut vestem sine virtute non portet, ne forte similis sit sepulchro foris dealbato, intus vero omni spurcitia pleno: quisquis enim sacerdos induentibus ornatur, et honestis moribus non induitur, quanto venerabilior apparet hominibus, tanto redditur indignior apud Deum. *DURANDUS. ap. Mansi, d. vii, d. 5.*

Sacerdotis est scire legem Domini et ad interrogationem respondere de lege. *S. HIER. sup. Aug.*

Sapientissimum esse oportet et perspicacem in omnibus Sacerdotem, et mille, ut aiunt, ex omni parte oculos habentem, quippe qui non solum sibi, sed etiam populo vivit. *S. CHRYSOST. de dignitat. Sacerdos.*

Multi sunt Sacerdotes et pauci sunt Sacerdotes, multi nomine et pauci in opere. *Idem sup. Math.*

Sacerdos humilitatem in mente et dignitatem in honorem Sacerdotii servare debet. *S. GREG. in Reg.*

Sacerdotes honorum Ecclesiæ non possessores sunt, sed dispensatores. *S. AUG. in Ep. I.*

UTILITAS. — O magna, et inclita Dei instrumenta, sacerdotes, a quibus omnium populorum pendet beatitudo! Spiritus est, qui vivificat. *Act. Eccl. Med. p. XII, conc. II.*

Sacerdotes per Dei gratiam sunt divinæ voluntatis Judices, Ecclesiarum Christi post Apostolos, fundatores, fidelis populi duces, veritatis assertores, pravæ doctrinæ hostes,

omnibus bonis amabiles, vindices oppressorum, patres in fide Catholica regenerantium, prædicatores cœlestium, phalanges, prælatores invisibilium prælatorum. *S. PROSP. I. II, de vit. conc. c. II.*

Ipsi sunt Ecclesiæ decus, in quibus amplius fulget Ecclesia; ipsi columnæ firmissimæ, quibus in Christo fundata innititur omnis multitudo fidelium. Ipsi januæ civitatis æternæ, per quas omnes, qui credunt in Christum, ingrediuntur ad Christum. Ipsi janitores, quibus claves datæ sunt regni cœlorum. Ipsi etiam dispensatores regis domus, quorum arbitrio in aula regis æterni dividuntur gradus, et officia singulorum. *Idem, c. III.*

Presbyteri, qui bene præsent vitam, et doctrinam, digni habentur a subditis duplici honore, scilicet, ut spiritualiter eis obediant, et exteriora bona ministrent. Boni enim dispensatores et fideles, non solum honore sublimi præmiari debent, sed et terrene, ut non contristentur indigentia sumptuum, et gaudeant obedientia spiritualium; instantior enim fit, si non humiliat inopia, et crescit in illo auctoritas, cum videt se etiam in præsentis laboris fructum percipere, non ut abundet, sed ut non deficiat. *S. AUG. super I. Tim. v.*

Qui animarum curam pro Domino suscipit, ut errantes doceat, ut consolatur mœstos, vel temporalibus sustentet, vel renitentes ad remedia salutis protrahat, vel pastore destitutos gubernet, et secum plures ad Dominum perducit, sapiens est, quia sibi, ut sublimius cum Domino regnet, procurat. *GLOS. sup. Prov. XI.*

DIGNITAS. — Sacerdotum est summa honorum omnium, quæ in hominibus consistunt. *S. IER. ad Smyrn.*

Sacerdos est miraculum stupendum, potestas ineffabilis, cœlum attingit, cum Angelis versatur, cum Deo familiariter agit. *S. EPIPH. ser. I. de Sac.*

Qui in terra versantur, his commissum est, ut ea, quæ in cœlis sunt, dispensent: iis datum est, ut potestatem habeant, quam Deus optimus neque Angelis, neque Archangelis datam esse voluit. Habent quidem, et terrestres principes vinculi potestatem, verum corporum solum; id autem, quod dico Sacerdotum vinculum, ipsum etiam animam contingit, atque ad cœlos usque pervadit. *S. CHRYSOST. I. V, de Sacerd. c. III.*

Sacerdotium est ipso etiam regno vene-

rabilius, et majus. Medius stat. Sacerdos inter Deum, et naturam humanam: illinc venientia beneficia ad nos deferens, nostras petitiones illic perferens, et Dominum iratum reconcilians. *1. l. ho. v. in is.*

Quanto anima corpore prestantior est, tanto est Sacerdotium regno excellentius: solvit enim, aut ligat, supplicio, vel remissione dignos. *S. CLEM. l. II, c. XXXIV.*

Sacerdotium in terris quidem peragitur, sed in celestium rerum classem, ordinemque referendum est; atque id per quam merito; quippe non mortalis quisquam, non Angelus, non Archangelus, non alia quævis creatura, sed ipse divinus Paracletus ordinem hujusmodi disposuit. *S. CHRYS. t. III, de Sacerd. c. III.*

Ipsi sunt Ecclesie decus, in quibus amplius fulget Ecclesia: ipsi janua Civitatis æternæ; per quos omnes, qui credunt in Christum, ingrediuntur ad Christum: ipsi janitores, quibus datae sunt claves regni cælorum: ipsi etiam dispensatores regie domus. *S. PROSP. l. III, de vit. act. c. II.*

Aurum non tam pretiosum est plumbo, quam regia potestate altior est dignitas sacerdotalis. *S. AMB. c. II, de dign. d. 96.*

Quis dubitet, Sacerdotes Christi regum, principum, omniumque fidelium patres, et magistrum censi. *1b. c. II, § 7, disc. 36.*

O potestas ineffabilis, que in nobis digna est habitare per impositionem annuum sacerdotum Sacerdotum! O quam magnam in se continet profunditatem formidabile, admirabile Sacerdotium! *S. BEN. de Sacerd.*

O Sacerdos Dei, si altitudinem cæli contempleris, altior es; si pulchritudinem solis, et lune, et stellarum, pulchrior es; si discretione Angelorum, discretior es; si omnium dominorum sublimitatem, sublimior es, solo Deo, et Creatore tu inferior es! *CASSIAN. in Cat. gl.*

Vere veneranda Sacerdotum dignitas, in quorum manibus Dei Filius, velut in utero matris, incarnatur. *S. AUG. hom. II, Ps. XXXVII.*

Omnium quidem bonorum magna est gratia, inter omnes autem maxima est sacerdotalis dignitas, si quis eam immaculate custodiat. *S. CHRYS. ho. XI, in Math.*

Ut enim, qui sacerdotium dixit, sacerdotum simul omnium uno vocabulo significavit ordinem; ita et qui Sacerdotem, et Pontificem dixit, augustiorem, prorsusque divinam insinuavit virum, totius sancte conscientie

periliosissimum, in quo liquido, ac perpicue sacratus omnis ordo suus et perspectus sit, et possit agnosci. *S. DIONYS. c. I, de Eccl. Hier.*

Flos sunt ecclesiastici germinis decus, atque ornamentum gratiæ spiritualis, Dei imago, respondens, ac sanctimoniam Christi, illustrior portio gregis Christi, ut Josephus Mansi illis accommodari posse ait. *S. CYR. de habitu Virg.*

Magna dignatio Domini, si tamen eam, sacerdos, cognoscas, quod velit Dominus Deus tuus esse pars tua, et hæreditas tua. Quid non habebis, si Deum habeas? *OLEAST. in c. XVIII. Nu.*

Ascendit ad familiaris dignitatem; in opere creationis, non fuit qui adjuvaret Spiritum Domini, aut consiliarius ejus esset; in mysterio vero redemptionis nostræ voluit habere coadjutores, dicens: *Hoc facite in mei commemorationem.* Est ergo Sacerdos coadjutor Redemptoris. *PETRUS BLES. s. XLVII.*

Vide sacerdotum dignitatem, quod divina sit: Dei enim est remittere peccata; sic igitur illi honorandi sunt, ut Deus: nam quamvis indigni sint, quid hoc? Divinorum donorum ministri sunt, et gratia operatur per eos. *THEOPH. in c. XX, Jo.*

Quemcumque ad sanctum altare divina vocat gratia, fidemque ejus electio. Spiritus sacerdotali dignitate remunerat, eo ipso quod vocatur, et eligatur ad tale munus, profecto jubetur illi, ut tollat filium suum, quem diligit, Isaac, eumque Domino in terra visionis in holocaustum offerat. *RUFERTUS, Abb. l. VIII, in Gen. vi, 32.*

Hoc honore nihil in hac vita præstantius, et acceptabilius apud homines esse potest, nihilque etiam apud Deum beatius, si eo modo in eo militetur, quo celestis ipse Imperator jubet. *S. AUG. ep. 128.*

Nihil honorabilius sacerdotibus; omnis nostra spes, atque salus, et reprobis promissorum honorum, in iis est. *FLAVIANUS, epist. ad Leonem Pap.*

ÆQUITAS. HONORES SACERDOTIBUS EXHIBITI. — Honorate Sacerdotes ut patres, et dominos; ut beneficos, et benevendi auctores. *S. CLEMENS, l. VII, Const. Apost. c. XXXII.*

Honorate sacerdotium secundum Christum, et post etiam honorare oportet Regem. Sacerdotium enim est summa omnium honorum, que in hominibus existunt. *S. IER. M. l. II, epist. LII.*

Sacerdotibus non ex terrena potestate dominus noster citius indignetur: sed excellenti consideratione propter eum, cujus servi sunt, ita dominetur, ut etiam debitam reverentiam impendat. *S. GREG. in epist. ad Maurit. Imp.*

Sacerdotes merito non modo plus vereri debemus, quam vel principes, vel reges, verum etiam majore honore, quam parentes proprios, honestare. *S. CHRYS. l. III, de Sacerd.*

Sic de parentibus carnalibus ait Scriptura: Honora patrem tuum, et matrem tuam, ut bene tibi sit. Quique maledixerit patri, aut matri, morte moriatur; quanto magis de patribus spiritualibus verbis Dei monemur, honore, et charitate eos prosequi ut beneficos, et ad Deum legatos. *S. CLEMENS, Const. Ap. l. II, c. XXXIII.*

Ergo, Imperator, considera, si (Deus) illos dixit audiendos, qui super cathedram Moysi sedebant; quanto potius, qui super cathedram Petri sedent, esse existimes audientes? *NICOL. Papa ad Mich. Imp. l. t. IX, vi, eod.*

Sacerdotes Christi vicarii sunt, et qui honorat Sacerdotem Christi, honorat Christum: et qui injuriat Sacerdotem Christi, injuriat Christum, ejus est vicarius, et Sacerdos. *S. CHRYS. hom. XVII, in Math.*

Si de Domini Sacerdotibus, qui vere patres sunt aliquid contigerit vos audire, quod confusionem piis mentibus ingerat, non infrunilum, sed pudoratos filios Noe imitantem, paternam de reliquo verecundiam, contegatis, ut affluenti, quemadmodum et illi, benedictione repleri, moderante Domino, mereamini. *NICOL. Papa, dist. LXVIII, c. VIII.*

Si David regum justissimus, in Saul, quem constabat jam a Deo reprobatum et abjectum esse, manum mittere non presumpsit; quanto magis cavendum est, ne manum detractationis, vituperationis, aut calumnie in Sacerdotes, qui sunt uncti Domini, mittamus? *S. GREG. l. XII, ep. III, ad Felic.*

Rogo vos, neminem judicate, præcipue autem Domini Sacerdotem, sed viva fide, pura conscientia, et efficaci penitentia ad mysteria Dei accedite, atque ita sanctificabimini: est enim Dei Angelus, seu munitus, qui offert ingratum Sacrificium. *S. ANAST. Sinaita s. de comm.*

Absit, ut quidquam sinistrum de illis arbitremur, qui apostolico gradu succedentes,

Christi Corpus sacro ore conficiunt; quorum industria facti sumus christiani, quique claves regni cælorum habentes, ante diem judicii quodammodo judicant. *ANTERUS, Pap. XI, q. III, c. eod.*

Vita illius laudanda est, qui venerationi habet Sacerdotes Christi, et non detrahit gradui, per quem factus est christianus. *S. HIERON. Ep. 1, ad Heliod.*

Sacerdotes, quos Dominus suos esse voluit, non sunt leviter tractandi, nec lacerandi, vel temere acusandi, quoniam eorum causas sibi Dominus reservare voluit, et suo judicio vindicare. *FABIAN. Pap. II, q. VII, c. eod.*

Omnes, qui adversus patres, id est Sacerdotes, armanur, infames esse censemus. *TELESPHORUS, Papæ VI, q. 1, c. eod.*

SACERDOS MALUS. — Vere magna confusio Sacerdotum, et omnium clericorum, quando laici inveniuntur fidiiores ac justiores, quomodo autem non sit confusio, esse illos inferiores laicis, quos etiam esse æquales magna confusio est? *AUCTOR. oper. imp. hom. III.*

Aurum quippe obscuratum est, quia Sacerdotum vita, quondam pro gloria virtutum clara, nunc per actiones infimas ostenditur reproba; color optimus est mutatus, quia ille sanctitatis habitus per terrena, et abjecta opera ad ignominiam despectionis venit; dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum: ecce jam pene nulla est sæculi actio, quam non sacerdotes administrent: in capite omnium platearum dispersi sunt, quia et jacent per imagerium operis, et honorari volunt de imagine sanctitatis. *S. GREG. h. XVII, in Evang.*

Plerique sacerdotes sæpe magis utilitatis causa, quam gregis, præesse desiderant, nec ut prosint, præsidere fieri cupiunt; sed magis, ut divites fiant et honorentur, suscipiunt sublimitatis culmen, non pro pastoralis regimine, sed pro solius honorifica ambitione, atque abjecto opere dignitatis, solam nominis appetunt dignitatem. *S. ISIDOR. l. III, sent. c. XXXVII.*

Nihil est turpius, quam excellentem esse quemlibet culmine, et despicibilem vileitate. Quid est dignitas indigno, nisi ornamentum in luto? et ideo cunctos, qui sacri altaris suggestu eminent, tantum excellere oportet merito, quantum gradu. *SALVIAN. l. II, ad Ecc. Cat.*

Ingradiuntur electi, inquit, sacerdotum manibus expiati, coelestem patriam, et sa-

cerdotes ipsi per viam reprobam ad inferni supplicia festinant. Cui ergo rei similes dixerim sacerdotes malos, nisi aquæ baptismatis, quæ peccata laptizatorum diluens, illos ad regnum cœlestis mittit, et ipsa postea in clœnas descendit. S. GREG. *loc. eis.*

Mali medici corpora, imperiti Sacerdotes animas occidunt. CUIAS II, *apud Platin.*

EX LIBELLO DE IMITATIONE CHRISTI.

QUALITAS. — Attende tibi et vide, enjus ministerium tibi traditum est per impositionem manus Episcopi. Ecce Sacerdos factus es, fideliter, et devote in suo tempore Deo Sacrificium offeras, et teipsum irreprehensibilem exhibeas. Non alleviasti onus tuum, sed arctiori jam iligatis ex vinculo discipline, et ad majorem teneris perfectionem. L. IV, c. v, § 2.

Sacerdos omnibus virtutibus debet esse ornatus, et aliis bonæ vitæ exemplum præbere; ejus conversatio non cum popularibus et commanibus hominum viis, sed cum Angelis in cœlo, aut cum perfectis viris in terra. *Ibid.*

Sacerdos sacris vestibus indutus Christi vires gerit, ut Deum pro se et pro omni populo suppliciter, et humiliter exoret. Habet ante se, et retro Dominicæ crucis signum ad memorandam jugiter Christi passionem. Ante se Crucem in casula portat, ut Christi vestigia diligenter inspiciat, et sequi ferventer studeat. Post se cruce signatus est, ut adversa quælibet ab aliis illata clementer pro Deo toleret. Ante se crucem gerit, ut propria peccata lugeat. Post se, ut aliorum etiam commissa per compassionem defleat, et se medium inter Deum et peccatorem constitutum esse sciat, nec ab oratione et oblatione sancta torpescat, donec gratiam et misericordiam impetrare mereatur. *Ibid.* § 3.

O quam mundæ debent esse manus illæ, quam purum os, quam sanctum corpus quam immaculatum cor erit sacerdotis, ad quem toties ingreditur auctor puritatis? Ex ore Sacerdotis nihil honestum et utile procedere debet verbum, qui tam sæpe Christi accepit Sacramentum. Oculi ejus simplices et pudici, qui Christi corpus solent intueri. Manus puræ, et in cœlum elevatæ, quæ Creatorem cœli et terræ solent contrectare. Sacerdotibus specialiter in lege dicitur: Sancti estote, quoniam ego sanctus sum, Dominus Deus vester. L. IV, c. xi, § 6 et 7.

DIGNITAS. — Grande mysterium, et magna dignitas Sacerdotum, quibus datum est, quod Angelis non est concessum. Soli namque Sacerdotes rite in Ecclesia ordinati, potestatem habent celebrandi, et corpus Christi consecrandi. L. IV, c. 5, § 4.

O quam magnum et honorabile est officium Sacerdotum, quibus datum est Dominum majestatis verbis sacris consecrare, labiis benedicere, manibus tenere, ore proprio sumere, et cæteris ministrare! L. IV, c. xi, § 6.

EXEMPLA CATHOLICA EXTERNA.

ÆSTIMATIO. — Deus, ut ostenderet, quanta sit dignitas Sacerdotis, Aaronum summum Sacerdotem, etiamsi idem cum Maria sorore peccatum commiserit, non tamen eadem pœna punivit, sed satis habuit, per sororem lepra percussam castigare. (TUO. q. XXII in n.) Sed et in lege jussit pro suo peccato vitulum saginatum a Sacerdote offerri, quod sacrificii genus nunquam alias, nisi quando totus populus peccavit, exigit, ut ostenderet, Sacerdotem toto populo superiore esse. *Idem q. 1, in Levit.*

Christus, ut S. Cyprianus testatur, usque ad passionis diem servavit honorem Pontificibus, et Sacerdotibus, quamvis illi nec timorem Dei, nec agnitionem Christi servassent. (L. III, ep. iii, dist. 93, c. eod.) Hinc et silentium in tota sua passione ad occasiones licet falsissimas servavit, et excepto casu, quo parum honorifice et reverenter Sacerdoti summo respondisse arguebatur. JOAN. XVIII, 23.

De Sacerdotibus, et monachis primitivæ Ecclesiæ Anglicanæ Vener. Beda scribit: Tanta tunc fuit sollicitudo doctoribus illis Deo serviendi, non sæculo, tota cura cordis excolendi, non ventris; unde et in magna veneratione fuit tempore illo religionis habitus, ita ut, ubicunque clericus aliquis, aut monachus adveniret, gaudenter ab omnibus tamquam Dei famulus reciperetur. Et si in itinere pergens invenitur, accurrebant, et flexa cervice, et manu signari, vel ore illius se benedici gaudebant. Verbis quoque horum exhortatoris diligenter auditum præbebant. Quod si quis Sacerdotum in vicum forte deveniret, mox congregati in unum vicini, verbum vitæ ab illo petere curabant. *Hist. gene. Angl. l. I, xxvi.*

S. Paulus olim accusatus, quod Sacerdotum debito honore non affectisset, protinus

crimen hoc a se propulsavit, dicens: Nesciebam, fratres, quia princeps est Sacerdotum. *Act. XXIII, 5.*

S. Antoninus ipsos Sacerdotes, teste Athanasio, in summa veneratione habuisse dicitur, solitusque iisdem caput submittere, benedictionem captare, et pro magno beneficio ducere, si accepisset. *In vita.*

S. Francisus dicere solebat, se, si cui Sacerdotum in terram lapsus, et simul etiam Sacerdoti occurreret, prius Sacerdotis manum ad osculum expetiturum, deinde reverentiam Sancto facturum. (S. Box. *in vit. iv.*) Sed et indignum se judicans tanto honore, solo diaconatu, quoad vixit, contentus fuit. S. Box. *in vit., c. iv.*

S. Martinus ab Imperatore Maximo ad prandium vocatus, arreptam pateram prius Sacerdoti, quem secum duxerat, quam Imperatori, tamquam magis digno, propinavit. (SEVER. l. I, *vit.*) Eidem cum aliquando Valentinianus Imperator ad se venienti non assurrexisset, atque etiam rem palitam subratu negasset, subito flamma ex sede erumpens, vel invitum surgere, et quod petillum erat, concedere coegit. (MARULUS, l. III, v.) Quam eandem historiam prosequens Baronius, justumque Dei ponderans judicium circa Valentinianum demonstratum, rem ita enarrat, quod cum hic adveniente Sancti Martino Episcopo, e throno surgere, et coram eo in pedes erectus reverenter stare noverit, ignis a sede ipsius egressus sit, qui ipsum adegit, non solum ut surgeret, Episcopo occurreret, summeque caput ejus manibus submitteret, verum etiam, ut ad pedes ejus se venerabundus prosterneret. *BARO. an. 326, n. 15.*

Constantinus Imperator tanto honore prosequabatur Sacerdotes, ut diceret, se, si Sacerdotem cum muliere publice peccantem videret, propriis eum vestibus tecturum. Idem integrum libellum, calumniis contra Episcopos et Sacerdotes refertum, accepit quidem, sed mox nec lectum comburi jussit, indecorum asserens, ut, qui judicari ab aliis debebat, ipsos judicaret. *Pœd. CHR., p. 1, c. vi, § 4, n. 4.*

B. Maria Ogniacensis vestigia Sacerdotum summa demissione et reverentia deosculabatur. *Ibid., n. 5.*

S. Hedwigis Poloniæ Dux quam plurimos poterat Sacerdotes ad S. Missæ officia celebranda conducebat, quos deinde ut manus capiti suo imponeret, et bene precarentur,

rogabat, asserens, sæpe id sibi tam quoad animam, quam quoad corpus fuisse salutare. *STRUUS, t. III, c. v.*

Dequæzus S. Francisci Saleisii Confessorius cum S. Angelo suo custodi secum visibiliter ingredienti et egredienti honorem primum detulisset; postquam tamen Sacerdos factus est, semper ipse præcedere Angelum jussus est. *NABASI in ann., ANGEL. hebd. XXIII, 8.*

Marcellus Corvinus in vita Cardinalis Belarmini, tanta doctrina, raraque sanctitate insignis, tradit, quemdam apud eum propter certa delicta accusatum fuisse sacerdotem; quæ ubi negasset delatus, innocentem judicavit Eminentissimus, inquisiens, verisimile nequam videri sacerdotem aliquo mendacii verbum prolaturum. *MANZI disc. v, n. 10.*

Gloriosus Franciscus ait fratribus suis: Audite, fratres mei, si Beata Virgo honoratur, ut dignum est, quia Filium Dei portavit in sanctissimo utero suo; si Baptista contremuit, et non audet contingere sanctum Dei verticem; si sepulchrum, in quo per aliquod tempus latuit, tanta reverentia veneratur; quantum debet esse sanctus, et justus, et dignus, qui jam non mortuum, sed glorificatum, et in æternum victurum, in quem desiderant Angeli prospicere, contrectat manibus, corde, atque ore assumit, et aliis quoque porrigit ad sumendum. *S. BEAN. Sen. to. IX, serm. xx, c. 1, ar. 7.*

Cardinalis Baronius de Leontio Episcopo Tripolitano in Lydia scribit, quod cum ab Eusebia Augusta, muliere superba et fastuosa vocaretur, is ei hunc in modum responderit: Quod si velis, ut ad te veniam, conservata in omnibus Episcopis debita reverentia ego intrabo quidem ad te, tu vero subito de sublimi solio tuo descendens, reverenter mihi occures, et benedictionem a me receptura, caput tuum meis subjicies manibus; moxque ego sedebo, tu vero magna cum modestia stabis, donec a me sedere jubearis; si hæc tibi placent conditiones, veniam utique; secus vero, si illas abnas. Hunc honorem Leontius, tamquam Sacerdotio debitum ab Augusta exigebat; quem Episcopum Baronius proinde a nonnullis Regulam Ecclesiæ appellatum fuisse dicit, propter exactam rituum Ecclesiasticorum observantiam, licet alias, a communione catholica exclusus esset. *BARONIUS, ann. 325, n. 15.*

Eusebius in historiis suis venerationem, qua Constantinus Magnus Ecclesiasticos, maxime in Concilio Nicæno prosecutus fuit, his verbis refert: Significabant hoc oculi submissi, rubor in vultu, decens in præcipientis motus, morum humanitate Imperialisque clementie mansuetudine permixta, posita modica quadem sede non sedit, priusquam a ministris Ecclesiæ annuere. EUSEBIUS, l. III, de vi. Constant.

Nicolaus IV. Papa ad Michaëlem III. Imperatorem scripsit, eumque monuit, ut sacerdotes, qualescumque illi sint, ob amorem Domini, cui serviunt, ubique veneretur: convenit enim, inquit, ut bene attendas, non quales sint sacerdotes Domini, sed quid ipsi Dei nomine loquantur; nec aliud quidpiam in sacerdotibus spectare debes, quam quod ipsi in beneficium Ecclesiarum, et salutis tuæ laborent. Certum est enim, quod illis nequamquam inferiores esse dices super cathedram Moysis sedentibus Scribis, et Phariseis de quibus Christus ait: *Quæcumque dixerint vobis, servate et facite, secundum opera illorum nolite facere.* Hoc igitur considerans, o Imperator, dicito: si Christus eos, qui super cathedram Moysis sedent, audiendos esse affirmavit, quanto magis eis, qui in cathedra Petri sedent, benignæ, et morigeræ præbendæ sunt aures? BARONIUS, ann. 863.

S. Vincentius Ferrerius in quodam sermone, reverentiam antiquitus clero deferri solitam, his verbis describit: Antiquitas, inquit, quando unus clericus transibat per viam, vel per vicum, omnes assurgebant, dicendo: Deus commendatum me habeat in vestris orationibus: modo autem sunt tot viæ et vanitates Sacerdotum et clericorum, quod pejus loquuntur de ipsis, quam de Iudæis ex illorum mala vita. S. VINCENT FER. s. de S. MARCE.

S. Ephrem de Sacerdotio scribens, suadet, ne quispiam debitum sacerdotibus obsequium, et reverentiam exhibere detrectet, eo quod an tali honore digni sint, ignorent: quia ad hos recipiendum non est, sed ad Deum, qui Sacerdotes honorandos esse præcipit; dicit enim: Quod si de illo, qui sacerdos est, ignoras, dignusne an indignus sit tanta sublimitate, tu ob præceptum ipsius Christi cum non despexeris. S. EPHREM de Sacerdotio.

Basilis Imperator Leonem filium suum exhortans ad honorem et obedientiam Ecclesiæ, ejusque ministris exhibendam, ita lo-

quitur: Honor enim, qui sacerdotibus habetur, ad Deum refertur; et sicut propter te ministros tuos in honore habere justum est, ita et te propter Deum, sacerdotis ejus magnificare, et in pretio habere, sanctum. *Bibl. PP.*, t. V, c. III.

Anacleti Pontificis Epistolam extare ferunt qua præcipitur summum honorem Presbyteris a fidelibus ferendum. Non solum igitur Presbyterum offendit, qui digne non honorat, sed et Pontificis edictum negligit atque contemnit, et cum gemini criminis reus existat, alteras irreverentiæ, alteras inobedientiæ pœnas dabit, si modo penitentiam non egerit: et correctus deinde tanto ministris Dei coluerit submissus, quanto erga eosdem insolentius se gesserat perversus. MARRUL., lib. III.

Theodosius Augustus quoniam iratus in Thessalonicenses supra quam quod justum æquumque esset animadverti fecerat, Mediolani ab Ambrosio Episcopo Ecclesiæ aditu prohibitus, palamque reprehensus, patienti animo pertulit, et commissum confitens penitentiam egit. Vide quanta est Sacerdotis auctoritas, qui tanto Principi publice insultare non dubitavit, et cui tantus Princeps populo inspectante cedere non erubuit! MARRUL., *Ibid.*

Idem Theodosius Imperator cum paschali quodam die Ecclesiam ingressus, intra chorum consedisset, audivit non eum locum purpuratorum esse, sed Sacerdotum, jubentique Ambrosio, ut inde recederet, obedivit; post hæc Constantinopoli ad Ecclesiam veniens, ut in choro sessum accederet a Patriarcha invitatus, nequaquam acquievit, magis Ambrosii sententiam sequens atque probans, qui ne Imperatores quidem Sacerdotum concessione satis dignos judicavit. *Idem. Ib.*

Mariam Ægyptiacam Zozimus Abbas in deserto orantem corpore supra terram attolli vidit, supra aquas Jordanis ambulantem non mergi, et stupefactus congenare ante illam reverentiæ gratia voluit. At mulier Sacerdotalem in ipso dignitatem animadvertens, non permisit, sed e contra, honorem, quo se indignum censuit, ei detulit majus quiddam existimans Sacerdotem esse, quam miracula facere: imo omnibus miraculis mirabilis judicans, ex pane et vino corpus et Sanguinem Christi confici, quod solis Sacerdotibus est datum. *Idem. Ib.*

FUGA SACERDOTII. — B. Ammonimus con-

tra voluntatem suam a furente populo ad sacerdotium et Episcopatum tractus, auriculam sibi succidit, dicens: Lex divina neminem præcis aure permittit fieri Sacerdotem. Cum nihilominus populi ad Timotheum Patriarcham recurrerent, ut eum per obedientiam adstringeret, utpote propter sanctitatem tali dignissimum gradu, quantumvis auribus et naribus destitutus esset; obsistenti itaque, sibi que violentiam inferenti populo, respondit intrepide: Linguam meam, propter quam vobis placeo, si me ulterius cogitis, propriis dentibus amputabo: et tandem sibi relietus est. *PET. ELES., ep. CXXIII.*

Non asimile nobis exemplum exhibent Vitæ SS. Patrum. de B. Theodoro, qui, cum Diaconatus Ordine insignitus esset, ut ad ultierum sacerdotii gradum progrediretur, vel Diaconatus munus exerceat, persuaderi nunquam potuit; cumque a suis hujus sui propositi causam edicere rogaretur, se pro divina voluntate exploranda orationem ad Deum instituisse respondit, in eaque se columnam quandam igneam eorum tangentem vidisse, indeque egressam audivisse vocem dicentem: Si instar columæ hujus, igne flagras charitatis, ministerio fungere Diaconatus. *Vita PP.*, p. 7, § 21.

SACERDOS MALUS. — In Revelationibus S. Birgittæ de libidinoso quodam sacerdote refertur, quod, cum sæpius, sed in cassum, ad se emendandum monitus fuisset, acciderit, ut, cum die quadam ad pascendum equum in pratrum suum concessisset, plura exilitus delapsa fuerint fulmina, quæ ei percussio subtiliter intulerunt mortem: et quidem, ut manifestum fieret supplicium hoc ei in suæ impudicitie, et libidinis pœnam accidisse, toto corpore ab ignibus illaso manente, solæ arserunt, et consumptæ sunt partes genitalis. *Revel.*, l. II, c. II.

Pertur in narrationibus Patrum, vilis laicum quemdam suis oculis Sacerdotem Ecclesiæ, quam frequentabat, in crimine adulterii deprehensum: adisse eum tamen fidenter, et absque ulla dubitatione cum postero die sacrificaret, ut ex manibus ejus sanctam Eucharistiam acciperet; postquam vero accepisset, petiisse ab eo, ut frontem, quam habebat leprosam, cruce signaret; quod cum fecisset, lepram quidem tanquam squammam excidisse; frontem vero sanam, et nitidam apparuisse. Res profecto stupenda, et divini judicii plena. Facit miraculum vacuus gratia, ne præberetur locus obrecta-

tioni sacerdotum, et ne quævis judicarent; imo habuit gratiæ efficacitatem propter dignitatem sacerdotii, ut doceremur, eum ad sacerdotes imus, non ad homines, sed ad Deum nos ire, qui per eos nobis tribuit dona, nosque sanctificat, et facti quod is, qui cum fide accedit, efficiatur voti compos: quodque nec vitium sacerdotis alterius fidei noceat, neque rursus sola vita sacerdotis nos ad credendum juvet; sacerdos enim quatenus homo est, infirmitate præditus, non potest juvare, ut neque tu rursus eum, cui par in infirmitate: homo enim homini prodesse non potest: ut sacerdos sacerdotii dignitate præditus gratiam sibi conciliat: siquidem donum Dei est sacerdotium, per gratiam vero efficitur Deo propinquior. *FRANC. TURRIN.* l. II, de *Hierarch. Ordin.*

EXEMPLA DOMESTICA.

S. Ignatius Sacerdotio jam decoratus integrum anni spatium ad se magis colligendum sumpsit, animamque præparandum, ut augustissimum Jesu Christi Domini nostri corpus, vivam veramque pro peccatis nostris hostiam, purius Deo Patri offerret in odorem suavitatis. *Vita.* l. II, c. II.

S. Franciscus Xaverius, quam maxima potuit cura, animam ad primum sacrum offerendum præparavit. Inter alia præcepta Socii Comorinensis data, singulariter illos admonerat, ut indigenis Sacerdotibus enixe piis in rebus faverent, eosdemque ad frequenter expianda peccata, et rem divinam faciendam pellicerent. Caverent, ne quidquam cuiquam, quod illorum estimationem lætere videretur, narrarent, scriberentve, præterquam ei, qui romæ-ium, si quando res posceret, afferre posset, ut videlicet Sacerdotum vita is sciret unus qui posset etiam curare. (*Vita.* l. I, c. VI, l. III, c. XIII.) Præpositorum vero summam in eo requirebat cautionem, ut ne temere quoslibet initiatos vellent sacris, sed viros tantum fide ac virtute diu spectata, prudentiaque, et doctrina saltem mediocri; hæc, enim præsidii Societatis Sacerdotis, ut ex instituto vivant, sine magno periculo carere non posse. *L. VI.* c. XIV.

S. Franciscus Borgias, ne ordine Presbyteratus indignus videretur, orare in dies Deum, corpusque castigare solitus erat; nec enim ignorabat illa sacra illotis manibus

tractare, sacrilegio affine crimen esse. *Vit.* l. II, c. II.

P. Balthasar Alvarez postquam Sacerdos factus est, eo titulo cepit, magis adhuc in devotione crescere, et in familiari cum ipso Deo congressu, ad cuius mensam quotidie admittebatur. *Vit.*, c. VI.

P. Ludovicus de Ponte ad Sacerdotium rite suscipiendum menstrua divinarum rerum commentatione studiosissime se paravit. *Vit.*, l. I, c. IV.

Joannes Petrus Alisius, honesto loco natus, et communium litterarum cognitione haudquaquam destitutus erat; ob quam causam, etiam consentiente P. Generali, Sacris initiari potuisset, nisi tanto muneri impari se ratus, antiquis habuisset rei familiaris ministerium. *Annuae* 1610, *pro. Sit. Coll. Neap.*, f. 31.

Dominicus Nicolaus ea excellit modestia, tantamque habuit de gradu Sacerdotii estimationem, ut neque ingenii, qua erat praeditus, perspicacia, latinaeque linguae intelligentia, neque mullorum monitis, aut ipsius denique Praepositi Generalis litteris persuaderi se permiserit, ut Sacerdotium suscipere. *Ibi. prov. mex. Do. prof. mex.* f. 539.

Bartholomaeus Alvarus Japonii laboribus destinatus, et ab Antistite Sebastiano Morales in Sacerdotem selectus, amplexum laborem, honorem constantissime remisit. *An.* 1613. *prov. Lusit. dom. prof. Olys.*, f. 735.

EXEMPLA PROFANA.

Pharao Rex Aegypti, etsi emctos populos a novissimis terminis Aegypti usque ad extremos fines ejus subjecisset sibi; terram tamen, quam Sacerdotibus dederat, exemplam voluit. *Gen.* XLVII, 21.

S. Hieronymus tradit, Aegyptiorum Sacerdotes ab omni seculari negotio ac turbis liberos, in templis ac fanis semper esse commoratos, eorum et astrorum motui contemplando semper intentos; ad omni mulierum consortio remotos; dum vero cultui divino vacarent, diisque ministrarent, a carne et vino abstinuisse, pudicitiam una cum sobrietate inviolate servando. *In reg. Monach.*

Megalobryæ Dianæ Ephesiae sacrificulus semper eunuchus esse debebat, quia nefas credebant, deæ pudoris praesidem lascivum deservire. *Alex. ab Alexand.*, f. 2.

Cybeles Sacerdotes membrum genitale sibi

quodam lapide abscondebant, ut casti viverent. Alii Athenis bibebant cicutam, ut vim genitalis membri amitterent. Mulieres vero initiaturæ lectos sibi ex urticae foliis substernebant. *Tector. in offic.*, l. I, c. II.

Plutarchus de sacerdotibus refert ministrorum Romanorum, qui diabolo, mendaciorum patri et auctori famulabantur, in tanta fuisse veneratione, adeoque estimatos fuisse veridicos, ut in nullo penitus judicio pro quacumque causa ad juramentum astri fuerint, quin potius in quibuscumque etiam gravissimi momenti rebus sola eorum assertio, nudumque verbum, jurata aequivaleret veritati. *Plutarc.*, in *probi.*

Gentiles, ut observat Baronius, etiam quoad imperium politicum, sacerdoti suo obediebant: (nam, ut Strabo de Aethiopiis scribit) apud illos sacerdotibus erat summa potestas, adeo ut etiam nonnumquam Reges occidi imperarint, alium in illius locum iuxta beneplacitum eligendo. Sacerdotes Aegyptii leges promulgabant, iudicesque populi erant. In Persia, Magi sacerdotes olim regnarunt, postea vero, mutata hac regiminis specie, nihilominus in tanta existimatione permanserunt, ut eorumdem consilio regnum gubernaretur. In Republica Romana Angures tanta auctoritate pollebant, ut (sicut Tullius refert) unus illorum consilia senatus annulare, consulesque deponere poterit. Haec omnia referunt Annales Ecclesiastici. *BARO.*, ad. 57, n. 34.

Diodorus de sacerdotibus Aegyptii scribit, eos redditus publicos in tres partes dividere solitos fuisse: priorem vero eorum portionem percipiebat sacerdotum collegium; unde Philo, libro de sacerdotio, hanc deducit consequentiam, dicens: Ex his rebus liquet, juxta Regis iudicium, sacerdotes aequiparari majestate atque honore Regibus, siquidem illis, tamquam principibus, conferri tributa imperat. *Diod.* l. II, de *sacr. Egypt.*

Alexander Magnus, tametsi notitiae veri Dei expers esset, tamen cum tot esset regnum gloriosus victor, et exasperatus a populo Hebraeo, Jerosolymam misisset exercitum, ut se per totius Levitici ordinis stragem de injuriis receptis vindicaret: Jaddo vero Sacerdos vires suas ad resistendum impares esse videns, vestimentis Pontificalibus solemniter indutus, multisque aliis sacerdotibus stipatus, ei occurreret. Alexander mox ad eorum conspectum ira deposita, placatus, sacerdotem non solum non indigne habuit,

verum etiam summe veneratus est, et omnia, quae postulavit, ei gratiose concessit. Cumque, cur id fecisset, interrogaretur: Non hunc adoravi, respondit Alexander, sed Deum, cuius sacerdotio fungitur. *JOSEPH.* l. XI, *antiq.*, c. VIII.

SIMILITUDINES.

QUALITAS. — Sicut artifex ex omnibus lapidibus eligit meliores, et ponit a foris in facie aedificii, ceteros autem lapides qualescumque mittit intus. Sic Ecclesia meliores christianos eligit, et ponit in facie Ecclesiae, id est, alios facit sacerdotes, alios diaconos, ceterosque ministros Ecclesiae. *Auctor. ep. imper.* ho. 40.

Sicut lapides, qui sunt intus in aedificatione, nemo aspiciet, sed eos qui foris sunt considerant omnes; sic saecularium hominum vita ac mores, neque sic considerantur, neque sic nocent Ecclesiae, quamvis omnis populus saecularis fuerit indisciplinatus, tamen si clerici boni fuerint, tota Ecclesia speciosa videtur. *Ibid.*

Sicut vinum vas specialius, et diligentius preparatum, in quo servetur, exigit, quam panis; sic sub specie vini sanguis Christi sumendus solis Sacerdotibus conceditur, tamquam vasis Domini ad hoc specialiter consecratis, et sacra religione constrictis, et virtutum pulchritudine excellentius praedestinatis. *S. THOM.*, *opusc.* 58, c. XXIX.

Sicut soli oculi nostri inter omnia alia membra nostra lucem habent, illisque Deus communicavit lumen, ut corpori, multisque operationibus ejus, qui a visu oculorum dirigitur, ductum praesent; eadem proportione dicere possumus, quod Deus in mystico Ecclesiae suo corpore sacerdotes, velut partem magis nobilem, hand secus ac oculos collocavit, majusque illis lumen, suique, honorumque spiritualium et aeternorum notitiam contulerit, ut, hac ratione, aliis ducis loco serviant, divinaeque gratiae bona communicent. *S. ISID.*, l. II, *ep.* cxxii.

Sicut cor inter alia membra in corpore humano est primum mobile, ita quoque sacerdos in Republica est primum, et praecipuum omnium honorum gratiae instrumentum, in quo vita animae consistit; et sicut a corde spiritus vitales corpus vivificantes, illique calorem, motum, et vitam subministrant in omnes corporis partes transfunduntur, ita pariter a Sacerdotibus in alios

spiritus vitales gratiae Sacramentorum, aliorumque honorum spiritualium transmittuntur. *S. CYRILL. ALEX.*, c. III, in *Isaia.*

Sicut naute periculosos maris tempestatibus jactati, ad accensas in altis turribus facies iter dirigunt, cursumque intendunt; ita sane homines variis infestissimi saeculi agitati procellis, in Sacerdotum vitam ac mores, tamquam in lumina quaedam clarissima, oculos intendunt. *Acta Mediol.*, l. IV, c. I.

Sicut fulgidissimum aurum, licet luto contaminatum non percipit detrimentum, neque speciosissima margarita ex contactu quarundam immundarum specierum: ad eundem modum, nec Sacerdotium ab ullo sordidum redditur, quatumvis etiam indignus sit is, qui illud suscepit. *S. ERMA.*, t. I, de *sacerd.*

Sicut macula in lino candido apertius, quam in veste pellicea vel rustica conspicitur; ita quoque defectus aliquis in homine saeculari non aequat, ac in sacerdote aliquo notatur. *MANSI.* d. I, n. 7.

Sicut pretiosam vestem exigua quavis macula turpius decolorat, ita a nobis multo magis exigitur justitia, cum in aliis nevus, in nobis sicut gravis macula. *S. BEAN.* de *triplici custodia.*

Sicut si servos nostros quispiam caedit, non in servorum nostrorum injuriam injuriam dicit: et si a quoquam filius verberetur alienus, in supplicio filii pietas paterna torquetur; ita cum servus Dei a quocumque leditur, Majestas Divina violatur. *SALV.*, l. IV, de *prov.*

Sicut honor, qui propter Deum Sacerdotibus impenditur, multum parit fiduciae (propria enim sibi facit Deus, quae in servos suos collocantur) ita et illorum contemptus nullam e supernis poenam nobis deferet. Igitur, sicut sum esse honorem, ita contemptum dicit. *S. CHRYS.*, ho. LXVI, in *Gen.*

Sicut Imperator palatium, in quo fixam habet sedem, splendidissime exornatum habet, in aliis autem locis, ubi tantum in transitu hospitatur, leviorum ornatum requirit; ita Deus vult Sacerdotum, in quibus quotidie habitat, splendidissimis virtutibus exornari, minorem vero ornatum a laicis, in quibus rarius hospitatur, requirit. *Fab. cont.* VII, in *Do.* IV, post *Pent.*

Sicut in familia bene constituta nullus esse debet, qui officii vacet, ut veteres dicebant; ita in Dei gubernatione nullus, sustinetur otiosus, nullus, qui consertis ma-

bus sedere debeat, juxta illud Servatoris nostri: Posui vos ut estis, et fructum afferatis, et fructus vestri maneant. PALEOTUS, p. 7, ser. 1, ad Cler.

Sicut in arbore non satis est, si in uno tantum, aut altero ramo fructus hi proveniant, sed undique eum pomis contactum, et onustum, et præ pondere inclinatum spectare oportet; ita Sacerdotes nequaquam muneris suo satisfaciunt, si aliquo tantum tempore, aut aliqua tantum in re ministerium suum rite obeant, sed, ut Apostolus ait, per omnia placentes, et in omni bono fructificantes esse oportet. *Ibid.*

NECESSITAS. — Sicut caput, et oculi, qui gressibus nostris præsent, et vias nostras dirigunt, semper contendunt, ut illud erectum sit, hi vigilent, et exubant agant; itaque nisi fiat, pedes deviant et errant, et corpus universum periculo casus expositum est; ita nisi Sacerdotes, qui caput et oculi sunt corporis mystici, erecti et vigilantes sint, facile populus ipsis commissus de via deflectit, et devium iter ingreditur non sine manifesto vitæ periculo. S. GREG., p. 2, *Past.*, c. III.

Sicut si pars aliqua domus fuerit corrupta, facilis est reparatio; quando autem ipsum fundamentum quassatum est, non nisi labore, et sumptu maximo error hic corrigitur; ita si populi peccaverint; facile per poenitentiam et Sacerdotum sollicitam charitatem corriguntur; secus vero accidit, si ipsi Sacerdotes, velut fundamenta spiritualis ædificii labefacti, corruerint. S. CHRYS., *hom.* XLVII.

Sicut navis eo pergit, quo gubernator gubernaculum tenens eam impellit; ita populus eo tendit, quo Sacerdos dirigit. LABATE, *tit. Sacerdos.*

UTILITAS. — Sicut oves Jacobo Patriarcha commisse tales habuerunt colores, quales in virgibus, quas canibus ipse imposuerat, conspexerunt; ita tales populus mores, assumet, quales in Sacerdotibus curam ipsius gentibus conspexerit. *Gen.* xxx, 27.

Sicut stomachus accipiens cibum coquit in seipso, et per totum corpus dispergit; sic et Sacerdotes accipiunt scientiam sermonis per Scripturam a Deo, et eam in se excoquentes, illi est tractantes et meditantés apud se, universo populo ministrant. S. CHRYS., *hom.* xxxviii, in *Matth.*

Sicut apes de divinarum Scripturarum flosculis suavia mella conficiunt; ita Sacerdotes, quidquid pertinet ad medicinam ani-

marum, oris sui arte componunt. S. AMBR., *serm.* XIII.

DIGNITAS. — Sicut si flex sulco cuiquam sigillum suum pro libito usurpandum offerret, magra huic sulco gratia, dignitasque a Rege oblata crederetur; ita cum Deus characterem et potestatem absolventi et consecrandi pro beneplacito suo exercendam dederit, merito summa ei dignitas gratiaque obtigisse creditur. LANCIZ., p. 2, *opus.* XIII, c. III, n. 193.

SACERDOS MALUS. — Sicut in corpore, si aliquod infirmatum fuerit membrum, non omnino languet et stomachus; si autem stomachus languerit, omnia membra inveniuntur infirma: sic si aliqui Christianorum peccaverint, non omnino peccant et sacerdotes; si autem et sacerdotes fuerint in peccatis, totus populus convertitur ad peccandum. *Auct. ope. imp. h.* XXXVIII.

Sicut agricola videns arborem pallentibus foliis marcidam, colligit quod læsaram in radicibus habet: ita cum videris populum indisciplinatum et irreligiosum, sine dubio cognosce, quia sacerdotium ejus non est sanum. *Ibid.*

Sicut lignum vitis optimum est, cum ligno adhæret, cum disjungitur, in nullo utile, nisi ad succensionem fornicis Babyloniæ, illa enim malleolis succenditur, ut dicitur Dan. III. (HUGO CAR. in, c. XVIII, Joan.) Ita est de Clericis, et Religiosis, quando Christo adhærent, optimi sunt, et multum fructum faciunt: quando autem a Christo separati sunt, nutrimentum sunt ignis peccati in presenti, et in futuro ignis infernalis. Ligna itaque vitis tanto sunt contemptibilia, si in vite non manserint. S. AUG. ap. *Manst. disc.* xxx, v. 11.

Sicut stultus esset infirmus ad mortem usque languens, qui cum sanari non possit, nisi per venæ incisionem, illam tamen admittere nollet, eo quod chirurgus lanceolam non habeat auream, sed ferream. Simili modo vos, qui in peccato mortali estis, absolute sacramentali, tamquam unico remedio, indigetis; cur ergo vultis sacerdotem aureum, quando sacerdos ferreus. id est, malus, necessitati vestre æque potest succurrere? Hinc recte dixit nonnemo de talibus sacerdotibus: Si bene vixerint, eorum est lucrum, si bene docuerint, nostrum; accipite, quod vestrum est, et nolite discere, quod alienum est. *Auctor. op. imp. hom.* XLIII.

MOTIVA.

ad statum sacerdotalem digne suscipiendum, et conservandum.

DIGNITAS status sacerdotalis: quod motivum S. Ambr. sequentibus verbis indicavit: Separavit Deus Sacerdotes a populo, et præcepit Moysi, ut montem cum Sacerdotibus ascenderet, populus autem deorsum staret. Vides divisionem? nihil in Sacerdotibus plebeum requiri, nihil populare, nihilque commune cum studio et usu, et moribus multitudinis incondite: sobriam a turbis gravitatem, seriam vitam, singulare pondus dignitas sibi vindicat sacerdotalis. Quomodo enim potest a populo observari, qui nihil habet secretum a populo, et a multitudine dispar? quid in te miretur, si sua in te cognoscet? si nihil in te aspiciat, quod ultra se inveniat? S. AMBR., l. I, ep. vi.

NECESSITAS: nam, ut sapienter, advertit S. Chrysostomus, non est nobis species una parata, sed bellum nobis varium, ac multiplex propositum, variis multiplicibusque adversariis constans, nec omnibus eodem armorum genere utentibus, nec eodem nos stratagemate oppugnantibus: quomobrem, qui eosdem expugnare et retundere gestit, omnes eorum artes et technas percaleat, necesse est, inque omni conflictu genere sit versatissimus. (S. CHRYS., l. IV de *Sacerd.*) Periclitatur quippe (ut Sanctus Bernardus dixit.) Sacerdotis castitas in deliciis, humilitas in honoribus, pietas in negotiis, veritas in multiloquio, et charitas in hoc nequam sæculo. Hinc recte Sanctus Augustinus dixit: Nihil est in hac vita, et maxime hoc tempore, difficultius, laboriosius, periculosius Episcopi, Presbyteri, aut Diaconi officio. *De conv. a Cleric.*, c. xxx. *Ep.* XLVIII, ad *Valer.*

ÆQUITAS: sic enim de idololorum Sacerdotibus dicebat Demosthenes: Equidem arbitrator, cum oportere, qui sit templum ingressurus, et vasa sacra ac canistra tractaturus, et rerum ad Deos spectantium curam habiturus, non certorum duntaxat dierum numero, sed per totam vitam, pure vivere: ideoque nec epra vesci, nec hederam tangere eis licebat, quia libi-linis sunt symbolum. (*In orat. conc. Timocrat.*) Sic etiam Sacerdotibus antiqui Testamenti dictum est: Mundamini,

qui fertis vasa Domini: (ISAIA LI, 44.) quanto magis a Sacerdotibus novi Testamenti summa sanctitas, puritasque requiratur?

AUDITAS: nam Sacerdotes, teste Sancto Chrysostomo, sunt muri Ecclesie; sicut ergo muri præ reliquis urbis partibus impetum hostium sustinere, ideoque bene solidi et muniti esse debent; ita et Sacerdotes in virtute et sanctitate bene fundatos esse oportet, ut Ethnicorum et Hæreticorum impetum sustinere queant. (*Hom. X, in Matth.*) Imo alibi idem Sanctus dicere ausus est: Monachorum quidem multum et ingens certamen esse, sed qui volet ejus instituti sudores cum Sacerdotii administratione conferre, tantum inter illa duo discrimen reperitur, quantum inter privatum, et Regem intervallum. Lib. VI, de *Sacerd.*

GRAVITAS ruinæ Sacerdotum malorum, quam S. Hieronymus clare sequentibus verbis expressit: Grandis dignitas Sacerdotum, sed grandis ruina, si peccant. Lætatur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum. Non est tanti gaudii excelsa tenuis, quanti meroris de sublimioribus corruisse: nec enim solum pro nostris delictis rationem, sed pro omnium, quorum abutimur donis, et nequaquam sumus de eorum salute solliciti, Deo reddere cogemur. *Super Ezsch.*, l. II.) Hinc S. Gregorius ad stipulatus ait: Nos, qui Sacerdotes vocamur, supra ea mala, quæ propria habemus, alienas quoque mortes addimus, quia tot occidimus, quot ad mortem ire quotidie tepidi et jacentes videmus: tunc enim subjectus morturi sine te, quando in causa mortis te contradicteorem pertulerit; nam morti, cui non contradicis, adjungeris. (*Hom. II, sup. Eze.*) Duplici ergo, juxta Grænatensem, titulo rei erunt, si officio suo desint: altero, quod legem Dei violant, altero, quod gratis panem suum manducantes, alieno sanguine pascentur. (*In Silva, loc. com. t. Cleric.*) Ob hanc causam Bessens ait, non solere Deum peccata populi gravius plectere, quam per ruinam Sacerdotum; facere enim tunc, quod fecit Sampson, qui, concessis fortiter columnis domus, in qua Princeps, et populus epulabantur, eadem ruina omnes alios secum involvit. (L. III, *regul. Sacerd.*, c. XVI.) Addit S. Gregorius: Major metuenda est locis illis calamitas, ubi tales intercessores (mali Sacerdotes) ad locum regimini adducentur, qui Dei in se iracundiam magis provocant, quam per semetipsos placare de-

huerant. (*Apud Bes.*, l. VI, c. XIV.) Ut merito S. Bonaventura in hanc lamentationem proruperit : Heu, heu, heu, Domine Deus, egressa est de senibus iniquitas, et iudicibus, scilicet senioribus, qui populum tuum regere debebantur. Heu Domine, ipsi sunt in persecutione tua primi, qui videntur in Ecclesia tua primatum diligere, et regere principatum. *Ibid.*

Ad Sacerdotes honorandos, et amandos.

Quia potestatem habent amplissimam : nam, teste S. Bernardo, potestas Sacerdotis est, sicut potestas Divinarum Personarum, quia in panis transubstantiatione tanta requiritur virtus, quanta in mundi creatione : unico verbo omnes produxit Deus mundi hujus creaturas : *Dixit, et facta sunt :* Sacerdos pariter pauculis verbis Creatorem universi de throno cœlesti descendere, subque speciebus sacramentalibus se occultare facit, substantia panis et vini in sacratissimum ejus transmutata corpus. Sacerdos suo ministerio, inquit idem sanctus Bernardus, transfert verissimum corpus Christi de empyreo cœlo ad ipsum altare sacrum. (S. BERN. t. I, sess. XX, ar. 2, c. VII.) Sanctus Vincen- tius Ferrerius ad idem discurrens intentum, ait : Sacerdos existens in terra, habet potestatem, ut aperiat cœlos, et faciat descendere Filium Mariæ in altare in manibus suis. Magno utique, item subjungit Sanctus, attribuit miraculo, manna Moyses de cœlo de- pluens, Eliæque ignis et cœlestibus sphaeris eductus : majus mirabile est hic, quoniam Sacerdos, nec de aere, nec de sphaera ignis, nec de cœlo lunæ, Mercurii, aut Martis, nec de cœlo stellato, seu firmamento, aut crys- tallino, sed de cœlo empyreo, facit Christum descendere. Admiramur omnes Josue, dum propter stitit solis eursum : *Sol contra Gabaon ne movearis ;* paruitque Dominus, siquidem sol stetit, obediente Deo voci hominis. Sed miraculorum maximum in ultima con- tingit cœna in coenaculo Sion, ipsumque perseveravit ad finem usque innumerabilium sæculorum, quando sol Justitiæ Christus promptissime obedit, et obediet lingue Sacerdotis. S. VINCENT. FERR., sess. I, in festo corp. Chr.

Quia sunt dispensatores mysteriorum Dei, uti Sanctus Ambrosius indicavit dicens : Sacerdotis officium est Spiritus Sancti ; sicut enim tertia sanctissimæ Triadis persona do- norum, bonorumque spiritualium est thesaurarius, ita Sacerdotes instituti sunt, ut

sint eorumdem thesaurorum dispensatores, quos proinde Apostolus vocat *dispensatores mysteriorum Dei.* S. AMBR. l. de vid.

Quia sunt iudices mundi ; nam Sacerdotis tronus, teste Sancto Chrysostomo, in cœlo collocatus est, et de cœlestibus negotiis pronuntiandi habet auctoritatem : quid cum tanto honore conferri potest ? A terra judi- candi principalem auctoritatem sumit cœ- lum : Nam judex sedet in terra. Dominus sequitur servum, et quidquid hic in inferioribus judicavit, hoc ille in supernis compro- bat. (S. CHRYS. hom. v, de verb. Isaia.) Hanc auctoritatem Sanctus Petrus Damianus in quodam sermone de Sancto Petro his verbis admiratur : Præcedit Petri sententia sententiam Redemptoris, quia non quod Christus, hoc ligat Petrus, sed quod Petrus, hoc ligat Christus. O quam potens dignitas, quam digna potentia ! judicat Petrus, et Petri judi- cia confirmat omnipotens, et est in manu Petri manus Altissimi, solusque ille efficitur familiaris. Quis unquam Rex, aut Monarcha reperietur, qui regni sui ministris tantam delegarit potestatem, ut absolvere possint omnia delicta læsæ Majestatis, etiam in primo capite, ut tollere possint omnes condem- nationes, omnes rescindere etiam ab ipsomet Principe fulminatas sententias condonare omnia scelera, quantumvis enormia contra ejus Majestatem commissa eosque, qui illa admiserunt, præter impertitam delictorum veniam, filios declarare adoptivos, et regni ejusdem Regis, a similibus scleratis offensi coheredes ? Quæ profecto similitudo optime servit ad exprimendam quadamtenus auctori- tatem in remittendis peccatis, gratiam in- fundendam peccatoribus in amicitiam Dei restituendam, dandamque beati illius regni investituram, et possessionem concessam. S. PETRUS DAM., ser. XXXV.

Quia sunt Patres totius orbis ; uti iterum Sanctus Chrysostomus indicavit dicens : Quasi communis quidam totius orbis pater, et Sacerdos. Dignum igitur est, ut omnium curam agat, omnibusque provideat. Ideo quo- que in quodam Canone hæc verba leguntur : Sacerdotes pro populo interpellant, et pec- cata populi comedunt, quia peccata precibus suis delent, atque consumunt. (S. CHRYS., in I. Timoth., c. II.) Hinc et S. Augustinus : Tale, ait, oportet esse Domini Sacerdotem, ut quod populus pro se apud Deum non va- luerit, ipse pro populo mereatur quod propo- suerit impetrare. S. AUG. in Ps. XVI.

Quia sunt Ductores hominum ; uti Gueli- mus Durander advertit dicens : dicitur autem Presbyter, quasi aliis vivendi præbens iter, vel præbens beatum iter, videlicet populo Dei de mundi exilio ad patriam Pa- radisi. DURAND. in Ratio. Div. off. l. II, c. x.

Quia sunt Forma gregis christiani, juxta Hugonem, qui verba illa S. Petri : *Forma facti gregis ex animo,* sic exponit : Id est, perfectio : in hoc monet eos ad regulam et exemplum exterioris bonæ conversationis, et ex animo ; moxque propriam illius nominis forma in hæc verba explanat significatio- nem : *Formam* dicit, ut ad ejus aspectum alii minores informetur, et concipiant fas- tus similes. (HUGO CAR. in I. Petr. c. v.) Hinc et S. Hieronymus : conversatio tua, inquit, quasi in speculo constituta, magister es proprie discipline : quidquid feceris, omnes faciendum putant. S. HIERON. in ep. ad Heliod.

Quia sunt Speculatores Ecclesie : uti Dio- nysius Carth. notavit, qui super illa verba Ezechielis, *Speculatorem dedi te domus Israel,* ita scribit : Quomodo speculator Principis in turri locatur, ut undique circum- spiciat, et quidquid adversitatis venire videt, domino, et populo suo annunciet ; sic pastor, prædicator, prælatus, seu doctor, populo insidias dæmonum, pericula vitiorum, penitentia fructum intimare sollicite debet. Hugo Cardinalis eadem verba ita exponit : Speculatorem, inquit, dedi te, non dormi- torem, vel dominatorem domus Israel, id est, Ecclesie ; etatque sanctorum Gregorium, qui ad propositum nostrum dicit : Debet oculis habere ante, et retro, et in circuitu, et intus, sicut dicitur Apocalypso IV, nam speculatoris officium est, vigilem esse, cujus hanc assignat rationem : quia sunt ut cus- todiant civitatem : unde Isaia cap. LXII. *Deus dicit : Super muros tuos, Jerusalem, constitui custodes.* DIONYSIUS CARTH. in c. III, Esec.

Quia Coloni sunt populi Christiani, teste Auctore oper. imperf. dicente : Coloni sunt sacerdotes, qui colentes populum, quasi vineam, cum acutissimo ferro sermonis, faciunt eos bonos fructus justitiæ Domino ex- hibere ; sicut autem duram terram ferrum emollit, sic et verbum duritiam cordis relaxat : sicut rastro ferreo herbe radicibus evellentur a vinea, sic et acri sermone vitia de populo rescantur. AUTHOR. imperf. op. hom. XL.

Quia Praecones sunt Ecclesie ; nam juxta

S. Gregorium, Præconis officium suscipit quisquis ad sacerdotium ascendit : Sacerdos si prædicationis est nescius, quam clamoris vocem daturus est præco mutus ? Hinc est enim, quod super pastores primos in lin- guarum specie Spiritus Sanctus inedit, ut nimirum, quos repleverat de se, protinus loquentes faceret. S. GREG. l. I, Ep. XXIX.

Quia Reges mundi sunt ; nam, ut S. Chry- sostomus recte pronuntiavit, multo dignior est honore, ac veneratione Sacerdos quam Rex, quanto ad majorem vocatus est prin- cipatum. Cujus præminentia hanc alio in loco assignat rationem, dum ait : Regi cor- pora commissa sunt, Sacerdoti animæ : Hex maculas corporis remittit, Sacerdos peccato- rum. Ille cogit, hic exhortatur, ille necessi- tate, hic consilio. Ille habet arma sensibilia, hic spiritualia. Quantum animarum gubernium excedit directionem corporum, tanto sacerdotalis vincit regalem. Hic in vitam temporalem, substantiam, corpora, et sub- ditos, dominium habet, ille in animas. (S. CHRYS. hom. II, de S. Andrea.) Imperium nos ipsi gerimus, inquit Nazianzenus, multo præstantius et perfectius regno terreno : etenim sacerdotibus in exorcismis dæmones obediunt, imo et Angeli boni, et ipsemet Filius Dei ; hinc tantum est superius Regno Sa- cerdotium, quantum est inter spiritum, et carnem intervallum. (S. NAZ. Orat. ad Civ. Naz.) Ac propterea, sicut potentes poterit tormenta patientur, ita ipsi quoque severam Deo rationem reddere debeant, uti S. Pe- trus Damianus indicavit, dicens : Quam pa- vendum est, ac tremefactis visceribus formi- dandum omnibus, nunc in ecclesiastica di- gnitate præcellere, quos æque necesse est, et ante omnes in tremendi Judicis examine respondere, ut, a quibus judicium incipiet, ut, qui primi sunt in culpa, etiam principales sint in pena. (S. PETRUS DAM. l. III, epist. III.) Quod confirmas S. Augustinus : Si dil- ligerent, ait, attenditis, Fratres charissimi, omnes Sacerdotes Domini, non solum Epis- copos, sed etiam Presbyteros, et ministros Ecclesiarum, in grandi periculo esse cognos- citis : si enim pro se unusquisque vix pote- rit in die judicii rationem reddere, quid de Sacerdotibus futurum est, a quibus sunt om- nium animæ requirendæ ? Et clarus S. Chrysostomus, dum ait : Criminandi sunt omnes, qui legem transgrediuntur, sed ma- xime omnium, qui Doctoris funguntur auc- toritate, dupliciter namque, et tripliciter

jure condemnantur. Primum, qui transgrediuntur: deinde cum in corrigendis aliis ipsi claudicant: tertio, quia, cum ut doctores præsident, nequitia sua facile cæteros corrumpunt. S. AUG. l. I, ho. VII.

MEDIA

ad Sacerdotalem dignitatem digne sustinendam.

Æstimatio magna de beneficio vocationis ad hunc statum: dignum carippe est, inquit S. Ambrosius, ut dignitas Sacerdotalis prius cognoscatur a nobis, deinde servetur a nobis, ut Psalmographi sententia queat repelli a nobis: Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, et similis factus est illis. Lib. de dign. Sacerd. c. II.

Fiducia magna in vocationis gratia: ad quam egregie hortatur Carolinus Palæotus, dum ait: Positum est in unoquoque vestrum omnia cum Dei auxilio præstare: non enim is est Deus, qui, a se vocatos, et ad aliquid munus perfundendum delectos deserat, aut ope sua in medio cursu deseruat, sed quos vocat, eosdem ingenti gratiarum thesauro sie ditat, ut commode explere queant, quæcumque in eorum injuncto munere antea difficilia, ac pene impossibilia esse videbantur. Permagnum est, fateamur, Sacerdotem pro rei dignitate ac sacrarum legum præscriptione se gerere: verum multa majora sunt dona optima et perfectissima, quæ a Patre luminum in eorum Sacerdotum animo instillantur, qui Deo in sinceritate cordis, fidei veritate, ac vite morumque puritate inservire student. P. VII, s. 1, ad Cleric.

Mortificatio, et generosa debellatio passionum, et affectionum inordinatarum ad peccatum trahentium: nam, ut S. Ambrosius ait, cum interficitur impius, Christus infunditur: et ubi abominatio aboletur, sanctificatio congregatur, quia Dominus dixit: In ea die, qua interfecero omne primogenitum Ægypti, sanctificabo mihi omne primogenitum Israel. L. de Cain et Abel. c. III.

Fuga occasione peccandi maxime conversationis non necessaria, aut incaute cum muliebri sexu: nam, ut recte Besseus dixit: Sicut vitra simul conspata gestari nequeunt, quin collidantur, et fractus etiam integerrimi inter se conserti destruantur et

computrescunt, ita non erit absque periculo corruptionis sacerdos, qui per nimiam familiaritatem cum externis saepe colliditur. Fugam amet necesse est, si cum Josepho eugam fidelis Domino, et proximam Deo dignitatem Sacerdotii impetrare, et digne conservare cupit. In pream.

Colloquiorum piorum frequens usus: ita P. Petrus Faber suadebat cunctis in hospitalis ac diversorii, non modo statim in congressu ex præcepto Christi pacem hospitum dandam, sed etiam pietatem palam libere profitendam, tum piis de Deo sermonibus inferendis, tum Religionis aperte colendis officiis, ut religiosi viri, dum ita famæ serviunt, cæterosque a flagitio suo prohibitas opinione coercent, eadem opera, et pudori suo consulant, et alieno. Nihil enim nos ita continet in officio, ut edita jam virtutis exempla: nihil ita petulantiam hominum frangit, reprimat impudentiam, cupiditates minuit, ut sobrii hominis et temperantissimus aspectus. Hist. Sac. p. III, c. III, n. 30.

Magna cum Deo Conjunctio: ita enim Christus suavitatis dicens: Manete in me, et ego in vobis. Sicut palme non potest ferre fructum a semetipso, sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego sum vitis, vos palmitis: qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum. (JOAN. v. 4.) Hinc S. Ignatius a suis filiis tam sollicite semper requisivit, ut media illa præ aliis arriperent, quæ cum Deo ita conjungunt, ac disponunt, ut a divina manu recte gubernentur, qualia sunt probitas, ac virtus, ac præcipue charitas, et pura intentio divini servitii, et familiaritas cum Deo in spiritualibus devotionis exercitiis, et zelus sincerus animarum, ad gloriam ejus, qui eas creavit ac redemit, quovis alio emolumento posthabito. Part. X. Const. § 2.

Oratio fervens, et crebra: uti S. Carolus Borromeus suavitatis, qui a suis Diocesanis, priusquam ad sacros Ordines promoverentur, spiritualia unius saltem mensis exercitia peragi volebat, sub alienius illuminatione, et ab Archiepiscopo approbata persone directione; decretum utique celeberrimum, neque tamen modernum, siquidem juxta historias veteres multi priusquam gradum sacerdotalem aut Episcopalem conscenderent, fundamentum jacere voluerunt orationis et recollectionis. Quemadmodum S. Augustinus a Valerio Episcopo, ut jugo pastoralis suos submitteret humeros, adstrictus,

temporis petiti inducias, quas ab initio Quadragesimæ, usque ad Pascha præmitteret in solitudine, mentisque ad Deum elevatione. Id quo et S. Nazianzenus præstitit fidelissime, dum, priusquam Episcopalem thronum conscenderet, sancto vacavit recessui, inquietus: Bonum enim est et Deo sese parumper subducere. Acta Mediolan. p. IV, c. CDLXVIII.

*Exemplum bonum; nam, teste Hugone, bona conversatio est continentium populi, propter hoc sunt sal: sed propter verbum doctrinæ sunt lux: prius sal, postea lux, quia oportet prius bene vivere, quam bene docere; unde de Salvatore nostro, ejus omnis actio nostra fuit instructio, sanctus Lucas ait: *Cæpit Jesus facere, et docere.* (HUGO Car. in cap. v. Matth.) Hinc, et S. Augustinus ait: *Pascite oves verbo, et exemplo; nolite eis colum claudere; clauditis, dum non corrigitis; clauditis, dum male vivere ostenditis.* S. AUG. serm. xxx, ad FF.*

*Vigilantiæ indefessa; nam, ut S. Bernardus ait: Pastorum est vigilare super greges propter tria necessaria, videlicet ad disciplinam, ad custodiam, et ad preces. Ad disciplinam, propter morum correctionem; ad custodiam, propter diabolicam suggestionem; ad preces, propter tentationum instantiam. Hinc quicumque pastor animarum Jacob Patriarcham imitetur oportet, dicentem: *Diu noctuque æstu urebat et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis.* (S. BERN. in senten.) Ex quo zelo hauc S. Damasus eruit consequentiam; si ergo sic laborat, et vigilat, qui pascit oves Laban, quanto labore, quantisque vigiliis debet intendere, qui pascit oves Dei? S. DAMAS. in c. XXXI, Genes.*

Scientia solida; nam absque sermone, id est, doctrina, conversatio, quantum exemplo prodest, tantum silentio nocet; nam et latratu canum, et baculo pastoris luporum rabies depellenda est. (S. HIERON. epist. ad Ocean.) S. Isidorus vero idipsum confirmans: Sicut iniqui, ait, et peccatores ministerium sacerdotale assequi prohibentur, ita indocti et imperiti a tali officio retrahuntur; illi enim exemplis suis vitam bonorum corrumpunt, isti sua ignavia iniquos corrigere nesciunt. (S. ISIDOR. l. III, sent. c. XXXV.) Hinc et Laurentius Justinianus ait: Sacerdos quisque prius studeat scire, quam posse, quoniam in illo potestatem præcedere debet scientia. Nomen Ecclesiæ quoddam est de deus, in seium videre Presbyterum, cui uti-

que congruit erudire populum, et ad se confluentibus monita propinare salutis? (S. LAUR. Just. lib. de spir. animæ interitu.) Ad arentem fontem quis pergeret, ut aquam hauriret? sic tales aridi, non solum malum doctrinæ imbrem populis propinare stidentibus, verum etiam mala consilia præstant, quibus plebecule moriuntur, unde superstitiones vigent, mandata contemuntur, peccata fiunt. Idem de compunct.

*Cupiditas opum moderata; nam impedimenta hæc sunt, non adjumenta, teste Salviano, onera, non subsidia: possessio enim, et usu opum non fuleit religio, sed evertitur. Hinc lamentans Psalmista Ps. xxv, 10, ait: *Dextera eorum repleta est numeribus.* (SALVIAN. lib. II, ad Eccl.) Ubi Hugo Cardinalis ait: Manus sacerdotum modo innotetæ sunt pie cupiditatis ad retinendum, quæ deberent esse innotetæ unctione charitatis ad largiendum. HUGO, Car. in cit. Ps.*

Recta distributio reddituum; nam tales redditus sunt vota fidelium, pretia peccatorum, et patrimonia pauperum (URBANUS, Pap. apud Mansi, dis. XXXVI, n. 1): hinc, clamant nudi, clamant famelici, conqueruntur, et dicunt: Nobis fame et frigore laborantibus quid conferunt tot mutatoria servata in domibus vestris? nostrum est, quod effunditis, nobis crudeliter subtrahitur, quod inaniter expenditis, nostris necessitatibus detrahatur, quidquid accedit vanitatibus vestris; duo denique mala de una prodeunt radice cupiditatis, dum vos in vanitate operitis, et nos spoliando perimitis. S. BERN. epist. ad Sen. Ep.

Exvere affectum erga consanguineos: nam ut Philo Hebræus sapienter advertit, Deo dicatus, ductorque factus sacri ordinis, debet abdicari omnibus cognationis affectibus, ut charitatem erga parentes, liberos, fratres posthabeat religioni. (Ph. l. II, de mon.) Hinc S. Hieronymus de sacerdotibus Ægypti, ab eo tempore, quo se Diis suis dedicavit, ita scribit: Nunquam mulieribus se miscuerunt, nunquam cognatos et propinquos, ne liberos quidem, vident; quod si igitur illi, qui demonibus in falsis nominibus serviebant intelligere poterant quanti referret a sanguine alienum vivere, quantum hæc a parentibus alienatio sacerdotibus nostris conveniret erit? (S. HIER. l. II, cont. Jovin.) Cavendum ergo, ne verificetur illud Poætæ.

Cum Factor rerum privaret semine Clerum,

Ad satanæ votum successit turba nepotum.

MASSI, dis. XXVII, n. 6.